

**Alkotmányügyi, igazságügyi és
ügyrendi bizottság**

Országgyűlési bizottságok
Törvényjavaslatok
T/11657/22
Érkezett: 2013. Szeptember 30.

Bizottsági módosító javaslat

Kövér László,

az Országgyűlés elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlés Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendibizottsága az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY határozat 94. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján „a panaszokról és közérdekű bejelentésekről” szóló T/11657. számú törvényjavaslathoz a következő

bizottsági módosító javaslatot

terjeszti elő:

1. A törvényjavaslat a következő új 4. alcímmelegésül ki:

„4. A munkáltatói visszaélés-bejelentési rendszer

13. § A munkáltató, valamint annak gazdasági társasági formában működő tulajdonosa (a továbbiakban együtt: foglalkoztatói szervezet) a munkáltató munkavállalóra a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 9. § (2) bekezdésében meghatározott feltételekkel a közérdeket vagy nyomós magánérdeket védő magatartási szabályokat állapíthat meg, amelyet a munkáltató a kapcsolódó eljárás leírásával együtt bárki számára elérhető módon köteles nyilvánosságra hozni.

14. § (1) A foglalkoztatói szervezeta jogszabályok, valamint a 13. § szerintimogatartási szabályok megsértésének bejelentésére visszaélés-bejelentési rendszert (a továbbiakban: bejelentési rendszer) hozhat létre, ebben a bejelentőnek, valamint a bejelentésben érintett személynek a bejelentésben megadott személyes adatait a bejelentés kivizsgálása céljából kezelheti és a bejelentés kivizsgálásában közreműködő külső szervezet részére továbbíthatja. A bejelentési rendszerhez kapcsolódó adatkezelést az adatkezelő bejelenti a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság által vezetett adatvédelmi nyilvántartásba. A bejelentési rendszerhez kapcsolódó adatkezelés adatvédelmi nyilvántartásba vételére az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 65. § (3) bekezdés a) pontját nem kell alkalmazni.

(2) A bejelentési rendszer működésére, valamint a bejelentéssel kapcsolatos eljárásra vonatkozóan a munkáltató honlapján magyar nyelvű, részletes tájékoztatást tesz közzé.

(3) A bejelentési rendszerben különleges adatok kezelése tilos.

(4) A bejelentési rendszerből haladéktalanul törölni kell a bejelentésben nem érintett harmadik személyre vonatkozó, a bejelentés kivizsgálásához nem szükséges, valamint az e törvény szerint nem kezelhető adatokat.

(5) A bejelentési rendszerben kezelt személyes adatok kezelésére a 3. § (3) bekezdésében és – a bejelentőre vonatkozó adatok tekintetében – a 3. § (4) bekezdésében foglaltakatkell alkalmazni.

(6) A bejelentési rendszerbe a munkáltató munkavállalói, valamint a foglalkoztatói szervezettel szerződéses viszonyban álló, vagy olyan személyek tehetnek bejelentést, akiknek a bejelentés megtételéhez vagy a bejelentés tárgyát képező magatartás orvoslásához méltányolható jogos érdekük fűződik. A bejelentés megtételekor a bejelentő nevét és lakcímét, jogi személy bejelentő esetén annak székhelyét és a bejelentést benyújtó törvényes képviselőjének nevét köteles megadni, továbbá nyilatkoznia kell arról, hogy a bejelentést jóhiszeműen teszi olyan körülményekről, amelyekről tudomása van, vagy kellő alappal feltételezi, hogy azok valósak. A bejelentő figyelmét fel kell hívni a rosszhiszemű bejelentés következményeire, a bejelentés kivizsgálására irányadó eljárási szabályokra és arra, hogy személyazonosságát a vizsgálat valamennyi szakaszában bizalmasan kezelik. A bejelentőt tájékoztatni kell arról, hogy a név nélküli vagy azonosíthatatlan bejelentő által megtett bejelentés vizsgálata mellőzhető.

15. § (1) A bejelentést a munkáltató köteles kivizsgálni és a bejelentőt a kivizsgálás eredményéről, valamint a megtett intézkedésekről tájékoztatni. A korábbival azonos tartalmú, ugyanazon bejelentő által tett ismételt, a sérelmezett tevékenységről vagy mulasztásról való tudomásszerzéstől számított hat hónap után bejelentett, továbbá a név nélküli vagy azonosíthatatlan bejelentő által megtett bejelentés vizsgálata mellőzhető. Ha a közérdek vagy a nyomós magánérdek sérelme a bejelentésben érintett személy jogainak korlátozásával nem áll arányban, a munkáltató a bejelentés vizsgálatát mellőzheti.

(2) A bejelentési rendszert úgy kell kialakítani, hogy a nem névtelen bejelentő személyét a bejelentést kivizsgálókön kívül más ne ismerhesse meg. A bejelentést kivizsgálók a vizsgálat lezárásáig vagy a kivizsgálás eredményeképpen történő formális felelősségre vonás kezdeményezéséig a bejelentés tartalmára és a bejelentésben érintett személyekre vonatkozó információkat kötelesek titokban tartani, és azokat – a bejelentésben érintett személy tájékoztatása kivételével – nem oszthatják meg a foglalkoztatói szervezet egyetlen más szervezeti egységével vagy munkatársával sem.

(3) A bejelentésben érintett személyt a vizsgálat megkezdésekor részletesen tájékoztatni kell a rá vonatkozó bejelentésről, az Infotv. alapján megillető jogairól, valamint az adatai kezelésére vonatkozó szabályokról. A tisztességes eljárás követelményének megfelelően biztosítani kell, hogy a bejelentésben érintett a bejelentéssel kapcsolatos álláspontját akár jogi képviselője útján is kifejtse és azt bizonyítékokkal támassza alá. A bejelentésben érintett személy tájékoztatására kivételesen, indokolt esetben később is sor kerülhet, ha az azonnali tájékoztatás megghiúsítaná a bejelentés kivizsgálását.

16. § (1) A bejelentések fogadásával vagy vizsgálatával szerződés keretében bejelentővédelmi ügyvéd is megbízható. Az adatok külföldre történő továbbítására akkor kerülhet sor, ha az adatkezelő vagy adatfeldolgozó szerződés keretében kötelezettséget vállal a bejelentésre vonatkozó magyar törvényi szabályok betartására és a továbbított vagy harmadik országban adatfeldolgozást végző adatfeldolgozó részére feldolgozásra átadott személyes adatok megfelelő szintű védelme az Infotv. 8. § (2) bekezdése szerint biztosított.

(2) A munkáltató a körülmények által lehetővé tett legrövidebb időn belül köteles a bejelentésben foglaltak kivizsgálására. A bejelentés kivizsgálására annak beérkezésétől számított 30 nap áll rendelkezésre, amely határidőtől – név nélküli vagy azonosíthatatlan bejelentő által megtett bejelentés kivételével – csak különösen indokolt esetben, a bejelentő egyidejű tájékoztatása mellett lehet eltérni. A vizsgálat időtartama a 3 hónapot nem haladhatja meg.

(3) Ha a bejelentésben foglalt magatartás miatt a vizsgálat alapján büntetőeljárás kezdeményezése indokolt, akkor intézkedni kell a feljelentés megtételéről.

(4) Ha a bejelentésben foglalt magatartás a vizsgálat alapján nem bűncselekmény, de sérti a foglalkoztatói szervezet által meghatározott magatartási szabályokat, a munkáltató a munkaviszonyra vonatkozó szabályoknak megfelelően a munkavállalóval szemben munkáltatói intézkedést alkalmazhat.

(5) Ha a vizsgálat alapján a bejelentés nem megalapozott vagy további intézkedés megtétele nem szükséges, a bejelentésre vonatkozó adatokat a vizsgálat befejezését követő 60 napon belül törölni kell.

(6) Ha a vizsgálat alapján intézkedés megtételére kerül sor – ideértve a bejelentő személlyel szemben jogi eljárás vagy fegyelmi intézkedés megtétele miatti intézkedést is – a bejelentésre vonatkozó adatokat a munkáltatói bejelentési rendszerben legfeljebb a bejelentés alapján indított eljárások jogerős lezárásáig lehet kezelni.”

2. A törvényjavaslat 4. alcíme az alábbiak szerint módosul:

„[4]5. A [bizalmi]bejelentővédelmi ügyvéd

[13]17. § (1) Az állami és helyi önkormányzati szervnek nem minősülő jogi személy a tevékenységével összefüggő bejelentések fogadásával és kezelésével kapcsolatos feladatok ellátására ügyvéddel megbízási szerződést köthet (a továbbiakban: [bizalmi]bejelentővédelmi ügyvéd). A [bizalmi]bejelentővédelmi ügyvéd tevékenysége szempontjából minden olyan jelzés bejelentésnek tekintendő, amely olyan körülményre hívja fel a figyelmet, amelynek orvoslása vagy megszüntetése a jogi személy jogi vagy jogszabályba nem ütköző üzleti érdekét, vagy a jogi személy tevékenységével kapcsolatos jogszabálysértés, a közbiztonság, a közegészség vagy a környezet veszélyeztetésének megszüntetését szolgálja.

(2) Az (1) bekezdés szerinti megbízási szerződés nem köthető olyan jogi személlyel, amellyel a [bizalmi]bejelentővédelmi ügyvéd más megbízási jogviszonyban, munkaviszonyban, munkavégzési kötelezettséggel járó más jogviszonyban áll, vagy amellyel a megbízási szerződés megkötését megelőző öt évben ilyen jogviszonyban állt. Ha a bejelentés a megbízó vezető tisztségviselőjének cselekményével vagy mulasztásával függ össze, a bejelentővédelmi ügyvéd a bejelentő felügyelőbizottságát, könyvvizsgálóját, a megbízó legfőbb döntéshozó szervét vagy a tulajdonosi jogok gyakorlóját köteles a bejelentésről haladéktalanul értesíteni.

(3) A [bizalmi]bejelentővédelmi ügyvéd e tevékenységével összefüggésben javadalmazást vagy más előnyt a megbízó kivételével mástól nem kérhet és nem fogadhat el.

(4) A bejelentővédelmi ügyvédi megbízási létrejöttét az ügyvédnek 15 napon belül írásban be kell jelentenie a területi ügyvédi kamarának. A [bizalmi]bejelentővédelmi ügyvéd nevét, címét, telefonszámát, elektronikus levélcímét, valamint honlapjának

elérhetőségét [– amennyiben a megbízó ilyennel rendelkezik – a megbízó]a területi ügyvédi kamara honlapján közzé kell tenni.

[14]18. § (1) A [13]17. § (1) bekezdése szerinti megbízási szerződés alapján a [bizalmi]bejelentővédelmi ügyvéd:

- a) fogadja a megbízója tevékenységével összefüggő bejelentéseket,
- b) jogi tanácsadást nyújt a bejelentőnek a bejelentés megtételével kapcsolatban,
- c) kapcsolatot tart a bejelentővel, tőle a bejelentés kivizsgálása érdekében szükség esetén tájékoztatást, felvilágosítást kérhet,
- d) a megbízó rendelkezése szerint közreműködhet a bejelentés alapján indult vizsgálat lefolytatásában,
- e) kérésére írásban tájékoztatja a bejelentőt a bejelentéssel kapcsolatos eseményekről, különösen a bejelentés alapján indult vizsgálat eredményéről, a megbízó jogi személy által megtett intézkedéséről vagy a vizsgálat lefolytatásának elutasításáról.

(2) A [bizalmi]bejelentővédelmi ügyvéd a bejelentést az őt megbízó jogi személyhez továbbítja, de a bejelentő személyének megállapítását lehetővé tevő adatok tekintetében titoktartásra köteles, ezért a bejelentésnek a bejelentő azonosítását lehetővé tevő adatot nem tartalmazó kivonatát küldi meg a megbízónak, kivéve ha titoktartási kötelezettsége alól a bejelentő előzetesen, írásban felmentést adott.

(3) A bejelentővédelmi ügyvéd az ilyen minőségében kapott bejelentéseket és azok iratanyagát köteles más tevékenységétől elkülönítve kezelni és nyilvántartani.

(4) Bejelentővédelmi ügyvéd megbízása csak indokolással mondható fel. A bejelentővédelmi ügyvéd törvényes eljárása nem alapozhatja meg a megbízó általi felmondást vagy a bejelentővédelmi ügyvédet megillető megbízási díj teljesítésének megbízó általi megtagadását.”

3. A törvényjavaslat 15. §-a az alábbiak szerint módosul:

„[15]19. § Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy

[a]a veszélyeztetett közérdekű bejelentő számára nyújtható támogatásokat, és azok folyósításának szabályait

[b] a bizalmi ügyvédi tevékenység ellátásának képesítési feltételeit] rendeletben állapítsa meg.”

4. A törvényjavaslat 18. §-a az alábbiak szerint módosul:

„[18]22. § Az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 5. § (3) bekezdése a következő j) ponttal egészül ki:

[Az ügyvéd az (1) bekezdésben felsoroltakon kívül elláthatja a következő tevékenységeket is:]

„j)[bizalmi]bejelentővédelmi ügyvédi tevékenység.””

Indokolás

Az 1. pont szerinti javaslat az elsősorban multinacionális háttérű nagyvállalatok által régóta működtetett, de adatvédelmi szempontból aggályos bejelentési rendszerek szabályozását tartalmazza, a hazai adatvédelmi követelményeknek megfelelő működésük biztosítása érdekében, a T/11657/5. számú módosító javaslat és a T/11657/19. számú kapcsolódó módosító javaslat figyelembevételével.

A 2. és 4. pont szerinti javaslat a „bizalmi ügyvéd” elnevezés „bejelentővédelmi ügyvéd” elnevezésre való megváltoztatását tartalmazza, továbbá a jogintézménynek a gyakorlati működés szempontjából célszerű kiegészítéseit, a T/11657/5. számú módosító javaslat figyelembevételével. Az elnevezés megváltoztatása a bizalmi vagyongazdálkodó intézményével való fogalomzavaró hasonlóság kiküszöbölését szolgálja.

A 3. pont szerinti javaslat a bejelentővédelmi ügyvédi (az eredetileg tervezett elnevezéssel: bizalmi ügyvédi) tevékenység ellátásának képesítési feltételeire vonatkozó rendeletalkotási felhatalmazást törli, valamint pontosítja a veszélyeztetett közérdekű bejelentő számára nyújtható támogatásokkal kapcsolatos felhatalmazó rendelkezést a T/11657/3/2., a T/11657/4/2. és a T/11657/7. számú módosító javaslatok, valamint a T/11657/20. számú kapcsolódó módosító javaslat figyelembevételével. A bizalmi ügyvédek számára az adminisztratív terhek alacsonyan tartása érdekében célszerűbb, ha csupán választható, tehát jogszabály alapján nem kötelező képzések kerülnek biztosításra.

Budapest, 2013. szeptember 30.

Dr. Cser-Palkovics András
elnök